

BÀI 23

CHỌN LỌC GIỐNG VẬT NUÔI

NỘI DUNG BÀI HỌC

I

- CÁC CHỈ TIÊU CƠ BẢN ĐỂ ĐÁNH GIÁ CHỌN LỌC VẬT NUÔI

II

- MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP CHỌN LỌC GIỐNG VẬT NUÔI

I. CÁC CHỈ TIÊU CƠ BẢN ĐỂ ĐÁNH GIÁ CHỌN LỌC VẬT NUÔI

Ngoại
hình, thể
chất

Khả năng
sinh
trưởng-
phát dục

Sức sản
xuất

1. NGOẠI HÌNH, THỂ CHẤT

- ❑ Ngoại hình là hình dáng bên ngoài, thể hiện tình trạng sức khỏe, cấu trúc hoạt động của các bộ phận bên trong cơ thể.
- ❑ Thể chất là chất lượng bên trong, hình thành bởi tính di truyền và điều kiện phát triển cá thể vật nuôi, có liên quan đến sức sản xuất và khả năng thích nghi với điều kiện môi trường sống.

Gà Ri là nhỏ, chân thấp, mái lông vàng nhạt, trống sắc sỡ nhiều màu hơn. Lông cổ đỏ tía hoặc da cam, lông cánh ánh đen. Trống và mái có mào đơn nhiều khía răng cưa, màu đỏ tươi.

Gà Đông Tảo to, dáng bệ vệ, chân vững chãi sù sì, trống lông màu trái mận, mái vàng nhạt. Mào gà trống đỏ tía, gà mái vàng nhạt, nâu nhạt hay trắng sữa.

2. KHẢ NĂNG SINH TRƯỞNG, PHÁT DỤC

- ❑ Khả năng sinh trưởng của vật nuôi dựa vào:
  - * Tốc độ tăng khối lượng cơ thể (tính bằng g/ngày hay kg/tháng)
  - * Mức tiêu tốn thức ăn (số kg thức ăn để tăng 1kg khối lượng cơ thể)
- ❑ Khả năng phát dục của vật nuôi được đánh giá bằng thời gian tính dục và thuần thực tính dục ở mỗi loài

- ❑ VD: Vịt cỏ:
  - Khối lượng mới nở 42 g/con; trưởng thành con trống nặng 1,6 kg, con mái nặng 1,5 kg/con.
  - Tuổi bắt đầu giao phối của vịt đực 125 – 130 ngày

3. SỨC SẢN XUẤT

- ❑ Là mức độ sản xuất ra sản phẩm của chúng: khả năng làm việc, khả năng sản xuất, cho thịt, trứng, sữa
Phụ thuộc vào các yếu tố: giống, chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng và đặc điểm cá thể

* Bò Hà Lan lượng sữa bình quân 1 chu kỳ 300 ngày đạt 5.000 kg. Tỷ lệ mỡ sữa 3,32%

* Bò lai Sind lượng sữa bình quân 918,9 – 1.000 kg trong 1 chu kỳ 290 ngày. Tỷ lệ mỡ sữa cao 5,5 – 6%

II - MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP CHỌN LỌC GIỐNG VẬT NUÔI

TIÊU CHÍ	CHỌN LỌC HÀNG LOẠT	CHỌN LỌC CÁ THỂ
KHÁI NIỆM	Là PP được áp dụng khi cần chọn lọc một số lượng nhiều vật nuôi một lúc hay trong thời gian ngắn	Là PP được tiến hành tại các trung tâm giống để chọn lọc vật nuôi cần đạt yêu cầu cao về chất lượng.
ĐỐI TƯỢNG	tiểu gia súc và gia cầm cái sinh sản	đực giống
QUY TRÌNH	- Đề ra các chỉ tiêu cụ thể về chọn lọc - Dựa vào các số liệu theo dõi → chọn các cá thể đạt tiêu chuẩn giữ làm giống.	- Bước 1: Chọn lọc tổ tiên. - Bước 2: Chọn lọc bản - Bước 3: Kiểm tra đời sau
ƯU ĐIỂM	Nhanh, đơn giản, dễ thực hiện, không tốn kém, có thể thực hiện ngay	Hiệu quả chọn lọc cao
NHƯỢC ĐIỂM	Hiệu quả chọn lọc không cao.	Tốn nhiều thời gian, điều kiện CSVN tốt, trình độ KH-KT cao

